

MARTIJN TOERING + HERMAN GROENWOLD

GETAL VAN STILTE

palm|slag

Ontwerp omslag: Laurens van den Broek, Deventer

Ontwerp binnenwerk: Palmslag, Groningen

© 2022 Uitgeverij Palmslag | Herman Groenwold, Martijn Toering

www.palmslag.nl

info@palmslag.nl

Alle rechten voorbehouden. Niets uit dit boek mag worden veele-
voudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, internet,
fotokopie, microfilm of op welke andere (digitale) wijze dan ook, zonder
voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

No part of this book may be reproduced in any form by print, internet,
photoprint, microfilm or any other (digital) means without written
permission from the publisher.

isbn 978 94 9324 560 0

nur 306

Een opening

Stilte is schaars geworden. Misschien bestaat ze niet eens. Volkomen stilte is gekmakend.

Toch is er een ervaring van stilte. Een krijsende meeuw past daar beter in dan een vliegtuig.

De bulderende wind is toch een vorm van stilte, een verre snelweg dan weer niet.

Stilte is kwetsbaar en van nature ongehoord. Zij zit niet aan tafel, is niet verhandelbaar. Niet in een getal uit te drukken. En al gauw wordt haar waarde uit het oog (of oor) verloren. Stilte bevindt zich zodoende in het gezelschap van bijvoorbeeld uitzicht, schoonheid, ruimte, donker, matig en sober. Uitstekend gezelschap in een moeilijke tijd.

Stilte kan een heel egoïstisch doel dienen en zou daarom best goed passen in deze tijd. In stilte kun je je eigen stem leren horen, kun je ontdekken wat er voor jou toe doet en welke koers je wilt varen. Voor zover iemand daar iets over te zeggen heeft.

Het getal van stilte is onkenbaar, oneindig en on-schatbaar, derhalve een groot goed. En misschien is stilte wel de ideale of enige reisbe-stemming.

Tenminste volgens ons.

Over de schrijvers

Martijn en Herman, een jarenlange vriendschap bijeengehouden door muziek, sport, gevoel en bovenal eindeloze gesprekken, met steeds minder alcohol, over het mysterie van het leven. Zoekend naar enig houvast, de moed om door te gaan en misschien wel de geheime sleutel. Dan gaat ieder zijns weegs tot het volgende kruispunt. In de geïsoleerde tijd van 2020/21 mondden de gesprekken uit in mailwisselingen, waarbij het zeer vrije vers uitkomst bood om recht te doen aan de behoefte en nood aan contact en expressie.

Martijn Toering (1972)

Professioneel ochtendmens, vanwege de vele krantenwijken (zijn broodwinning) in Heerenveen en omstreken. Na duistere adolescentenjaren verslaafd geraakt aan hardlopen en muziek. Wetenschappelijk filosofisch warhoofd met onnavolgbare creatieve monologen en hersenwendingen. Overtuigd van weerstand, als bron van leven.

Herman Groenwold (1969)

Echtgenoot, vader, gitarist, beweger, maker. Van alle markten een beetje thuis. Ontwerper van meer vorm dan inhoud. Notoir nadenkend over het leven en alles. Soms zoveel dat hij vergeet te leven. Fervent liefhebber van buiten en dan vooral op het Groninger Hogeland. Overtuigd van twijfel.

Een uitnodiging

kom gestaag als het water
van de vloed
kom me nader zonder weten
hoe dat moet

kom gestaag als de golven
stille dag
kom me nader als het maanlicht
zonder nacht

kom gestaag als een teken
in de tijd
kom me nader in de hitte
van de strijd

fluister zachtjes
om te horen
of ik luister
spreek je wartaal
van de schaduw
in het duister

spreek de uren toe
zodat ik niets meer doe
laat me wachten
laat me gissen
laat me denken
vergewissen

tot ik niets
en nederig volbreng

H

Het antwoord

(vrije interpretatie liedje Frank Boeijen Groep, 'De wezenloze stilte', live 1983)

de stilte
ik heb haar nog nooit ontmoet

wel het leeg dat zich
tergend langzaam
voor me uitstrekt
in zwijgzaam

of een wegsterven van de laatste noot
die langzaam door de ruimte opgenomen
het handgeklap nog even laat

en ook het niets meer voelen
het apathisch staren in het eindeloze
is mij niet vreemd

maar van de stilte zelf
heb ik nooit iets vernomen

of het moet het einde zijn van haar stem
als haar gezegde langzaam
tot me doordringt

in dat hele even als ik mij het
meeste voel overvalt ze
mij van binnenuit

mij beproevend
mij antwoordend?

M

Gesloten vrijheid

de aarde is voor even dicht
in steden gloort het oude licht
daar zie ik jouw gezicht

vertwijfeld starend naar de leegte
waar geen mensen zijn
maar vragen

waar antwoorden verschoven
naar een plaats
waar jij nooit zocht

waar de stilte
nu dan eindelijk heerst
noodgedwongen en doorwrocht

veel van toen
nu tevergeefs
alles bleek
voor niets

H

Het grote gareel

zoekend de vlakten af
tot op het bot
kenden we geen andere weg meer
dan die van genot
feesten vluchten
uit voor onze ziel
allemaal uit vrees
voor het lot

denken goedpraten
naar elkaars mond
bekokstoven we
met gebakken lucht
onze leegte voor

waar ooit een eenvoud
van liefde stond
dreigt nu
het teloor
zie onze bomen
tot in de hemel groeien
vol met blaadjes van comfort

zie wat eens was
die goeie ouwe tijd
van meer en veel

waar ik voel
dat ik niet pas

in dat grote gareel

M

Veer

als veren drijven
heel licht
op het water
door de wind bewegen
stille kringen

als de vogel
vlucht
de herfstlucht
voorzichtig al
haar aangename kilte stuurt
het binnen warmer wordt
en oranje zielen schichten
door het ochtendblauw

als op een goeie dag
het water spiegelt
lucht, het riet
de kant en wal
wolken weids
in grijs en wit